

Sportbeleid Gemeente Drimmelen

gemeente Drimmelen

De blaumgroene gemeente

"Goed in beweging" 2021 - 2025"

Voorwoord

Vanuit de nota Sport en bewegen verbindt Drimmelen wordt nu het net opgehaald en de focus bepaald voor de toekomst. Fijn dat er zo veel partijen, betrokken verenigingen, insiders en buurtsportcoaches betrokken waren bij het interactieve proces bij de totstandkoming van het Sportakkoord Drimmelen. We hebben daarbij gebruikt gemaakt van de input die gegeven werd bij de totstandkoming van het lokale Sportakkoord Drimmelen én de vorige nota.

Terugkijkend hebben we in Drimmelen veel gerealiseerd op sportgebied. Wensen vanuit de verenigingen zijn daadwerkelijk ingevuld (kunstgrasvelden, beheer en onderhoud ook met eigen inbreng en accommodaties zijn opgeknapt). Ook vanuit andere beleidsterreinen zijn waardevolle stappen gezet. Zo zijn er vanuit Samen aan de Slag tientallen Jeu de boules-banen bijgekomen in alle dorpen en buurten. Ook is er nu meer aandacht voor de inclusie zodat iedereen mee kan doen. Hiervoor zijn gebouwen en omliggende bestrating toegankelijker gemaakt. Ook krijgen mensen die het nodig hebben een gratis sportabonnement. Terwijl Sjors Sportief een hit is, de Street League een jaarlijks spektakel is in de dorpen en de verenigingen ook sociaal goed bezig zijn (bijv. met de Rookvrije generatie).

De zwembaden zijn gerenoveerd en klaar voor een spetterende toekomst. En wat te denken van de initiatieven die zijn ontplooid ten behoeve van de wat individuelere sporter? Met The Outdoor Pact, To The Max, maar ook Fuse zijn er beweegparels bijgekomen. Dit nog naast de diverse sportscholen waar je soms 24 uur all-in terecht kunt. Maar ook de beweegroute, de interactieve speelplaatsen bij de scholen en de kunstgrasveldjes in de openbare ruimte zijn een doorslaand succes! En wie had gedacht dat we nu in Lage Zwaluwe ook een beachvolleyveld hebben?

Als we kritisch zijn hebben we ook de doelen niet allemaal behaald. Sporten in verenigingsverband loopt iets terug en de deelname aan sport en het halen van de beweegnorm blijft een uitdaging (niet alleen door de demografische cijfers). Ook de gezondheidsindicaties kunnen altijd beter en zeker na het Coronajaar 2020 hebben we met z'n allen het belang van sport, bewegen en lekker bezig zijn ervaren als een gemis of juist als een uitdaging. Iets wat eigenlijk in ons systeem moet zitten en waarbij we naast bewegen ook een stuk sociale interactie, plezier en welbeleven genereren! Wel zijn we bijzonder tevreden over de inzet van onze buurtsportcoaches. Midden in de samenleving en tussen de jeugd en ouderen ontwikkelen zij de nodige initiatieven van wandelen tot voetballen, speurtochten en bijeenkomsten met oog voor de doelgroep. De gemeente Drimmelen blijft waar nodig ondersteunen en faciliteren, zodat we een fitte, enthousiaste en sportieve samenleving blijven!

Harry Bakker,
Wethouder Sport

Inhoudsopgave

Hoodstuk 1. Voorbeschouwing 4

Hoodstuk 2. Wedstrijd 6

Hoodstuk 3. Opstelling 15

Hoodstuk 4. Spelregels 17

Bijlage 1. Mogelijke taakbeschrijving verenigingsondersteuning 20

1. Voorbeschouwing

'Iedereen doet mee!'

1.1 AANLEIDING

De sportnota 'Sport en bewegen verbindt Drimmelen 2015-2020' is aan vernieuwing toe. We bouwen voort op het fundament dat met de uitvoering van deze sportnota is gelegd en spelen in op trends en ontwikkelingen op het gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl.

Bij het maken van deze nota werd input opgehaald bij belanghebbenden. Zo zijn er vragenlijsten afgenomen, vonden er gesprekken met belanghebbenden plaats en kon er schriftelijk gereageerd worden op de concept nota. Ook de input die bij het Sportakkoord Drimmelen is opgehaald is in deze nota verwerkt.

In 2020 stelde de gemeente Drimmelen namelijk in samenspraak met ruim dertig lokale partners het Sportakkoord Drimmelen op. Het doel van dit sportakkoord is dat iedere inwoner van de gemeente Drimmelen, van jong tot oud, mee kan doen met sporten en bewegen. De partijen maakten afspraken over ambities en acties die sport en bewegen in onze gemeente versterken. De gemeente Drimmelen was één van de partijen die hieraan mee werkte, maar is niet verantwoordelijk voor de totale uitvoering van het akkoord. *Klik op de afbeelding van het Sportakkoord Drimmelen aan de rechterkant om het akkoord te bekijken.*

In deze sportnota is beschreven welke prioriteiten de gemeente Drimmelen heeft op het gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl. Daarin zijn ook uitgangspunten uit het sportakkoord opgenomen.

1.2 VISIE

Een goede gezondheid is de basis voor een gelukkig leven en daarmee de basis voor participatie van inwoners in onze gemeente. Daarom vinden wij dat alle inwoners van onze gemeente gelijke kansen moeten krijgen om te sporten en bewegen. Ook moet elke inwoner van onze gemeente de mogelijkheid hebben om zichzelf een gezonde leefstijl eigen te maken en zich deze vaardigheden zo jong mogelijk aan te leren. Hierbij hebben we oog voor mensen voor wie dit geen vanzelfsprekendheid is. Onze vitale sport- en beweegaanbieders helpen hierbij. Ook toegankelijke accommodaties en een goed ingerichte leefomgeving zijn een belangrijke voorwaarde om ons doel te bereiken. Met dit sport- en beweegbeleid creëren we randvoorwaarden om invulling aan deze visie te geven.

Doel

Het doel van dit sport- en beweegbeleid is dat alle inwoners van de gemeente Drimmelen, van jong tot oud, mee kan doen met sporten, bewegen en een gezonde leefstijl.

Dit plan is niet alleen bedoeld om te enthousiasmeren en te informeren over de plannen die we hebben, maar ook om het belang te duiden van sporten, bewegen en een gezonde leefstijl. Dit plan schept kaders voor de inzet de komende jaren en helpt om gerichte keuzes te maken.

In dit plan is een koers voor de komende jaren uitgezet. Een koers waarbij het accent wordt gelegd op sporten, bewegen en een gezonde leefstijl. We beginnen niet op nul. De afgelopen jaren zijn er al de nodige stappen gezet. Deze bouwen we uit en bestendigen we.

De gemeente kan de in dit plan geschetste ambities niet alleen behalen. Daarvoor zijn er allerlei partners uit de gemeente en regio nodig; GGD West-Brabant, welzijnsinstellingen, onderwijs, sportverenigingen, kinderopvang, zorgpartners, bedrijven en inwoners zelf.

Verspreid over dit plan wordt regelmatig het woord sporten gebruikt. Dit kunt u ook lezen als bewegen. Of inwoners nu vaker de fiets pakken, recreatief wandelen of aan een triatlon meedoen, maakt niet uit. Het draagt allemaal bij aan een gezonde leefstijl. We maken in dit plan dan ook geen onderscheid tussen de twee.

1.3 KORTE TERUGBLIK AFGELOPEN PERIODE

Voordat we vooruit kijken, is het goed om terug te blikken op wat bereikt is in de afgelopen beleidsperiode. We hebben goede stappen gezet en mooie resultaten bereikt. We maakten een evaluatie die de basis vormde voor deze beleidsnota. *Klik op de afbeelding van de evaluatie om naar dit document te gaan.*

1.4 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Diverse maatschappelijke trends en ontwikkelingen zijn van invloed op dit sportbeleid, zoals:

- Gezondheidsachterstanden lopen verder op. Sport en bewegen is een krachtig middel om deze achterstanden terug te dringen/te voorkomen (preventie).
- Kinderen bewegen minder, zijn motorisch minder vaardig, minder fit én zwaarder. Een goed sport- en beweegaanbod structureel implementeren in het dagelijks leven draagt bij aan verbetering.
- De demografische ontwikkeling zorgt voor andere of nieuwe sportbehoeften, individueel sporten en bewegen in de openbare ruimte is in opkomst en concurrentie in het aanbod is groot. Er zijn meer sportkeuzes, maar ook andere vrijetijdsbestedingen. Verenigingen zijn wel nog steeds een belangrijke hoeksteen van onze maatschappij. Samenwerking is dus van belang om een gezonde toekomst als vereniging tegemoet te gaan.
- Voorzieningen worden gebundeld in (duurzame) multifunctionele accommodaties. Ook komt de openbare ruimte meer in beeld als locatie voor sport en bewegen. De gemeente faciliteert waar mogelijk sport en bewegen en doet daarbij een beroep op zelfwerkzaamheid van de inwoner. Dit vraagt om sportaanbieders die oog hebben voor veranderingen en zich actief inzetten voor maatschappelijke doelen.
- Covid-19 heeft veel impact op de sportsector. Veranderingen van de financiële situatie van aanbieders, ledenaantallen, sportbehoefte en gebruik van accommodaties zullen in de komende periode duidelijker worden. Dat sport en bewegen een rol spelen ook bij het herstel na corona, is duidelijk.

In de notitie 'Trends en ontwikkelingen' staan de trends en ontwikkelingen die van toepassing zijn op het sport- en beweegbeleid uitgebreid beschreven. *Klik op de afbeelding van de notitie trends en ontwikkelingen om naar dit document te gaan.*

1.5 DE KADERS WAARBINNEN WE WERKEN

Het sport- en beweegbeleid staat niet op zichzelf, maar moet in samenhang met ander maatschappelijk beleid worden gezien. Sport en bewegen heeft vele raakvlakken met andere beleidsterreinen, zoals gezondheid, onderwijs, jeugd, ouderen, vrijwilligers en accommodaties. Sport en bewegen is een middel om doelen te bereiken op deze thema's.

Met dit sport- en beweegbeleid sluiten we aan op de nota 'Sport verbindt Drimmelen' en het sportakkoord Drimmelen. Met deze nota bouwen we voort op de fundamenten die zijn gelegd en scherpen we ons beleid aan door aan bepaalde onderdelen extra aandacht te geven.

Vanuit het gezondheidsbeleid Kerngezond Drimmelen 2019-2022 stimuleren we een gezonde leefstijl (sport, bewegen en gezonde voeding). Daarbij zijn er verschillende prioriteiten voor jeugd, volwassenen en ouderen, waarbij sport en bewegen als middel ingezet kan worden.

Wij hebben de ambitie om dit jaar (2021) een lokaal preventieakkoord te sluiten. De basis voor dit akkoord is het lokaal gezondheidsbeleid. Het preventieakkoord sluit ook aan bij het Sportakkoord Drimmelen. Deelnemers van Kerngezond Drimmelen en andere geïnteresseerde partijen worden later dit jaar betrokken bij verdere invulling en uitvoering van het preventieakkoord.

Voor het accommodatie- en vastgoedbeleid zijn de volgende kaders vastgesteld: multifunctioneel gebruik, toekomstbestendige en duurzame gebouwen, toegankelijkheid, bijdrage aan ontmoeting & sociale verbinding, we houden ze samen met inwoners en maatschappelijke organisaties in stand en in elke dorpskern willen we één maatschappelijke accommodatie op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.

2. Wedstrijd

'We gaan over tot actie!'

2.1 DOEL EN THEMA'S

Het hoofddoel van het lokaal sportakkoord Drimmelen is dat alle inwoners van de gemeente Drimmelen, van jong tot oud, mee kunnen doen met sporten, bewegen en een gezonde leefstijl. Met het gemeentelijk beleid sluiten we inhoudelijk aan bij wat er beschreven is in het lokaal sportakkoord. Daarom volgen we de drie thema's van het sportakkoord:

1. Sporten en bewegen voor iedereen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders
3. Samenwerking tussen verschillende domeinen

In het sportakkoord is er geen aandacht besteed aan accommodaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke faciliterende rol. Daarom voegen we een vierde thema toe:

4. Duurzame sportinfrastructuur

Per thema worden doelen en acties beschreven. We richten een klankbordgroep op die gedurende de looptijd van dit beleid de voortgang monitort. Daarnaast streven we ernaar om per thema werkgroepen op te richten die samen vorm geven aan het uitvoeren van het beleid. Als gemeente hebben we hierin een faciliterende rol. De werkgroepen worden begeleid door een ambtenaar van de gemeente Drimmelen en afhankelijk van het thema nemen buurtsportcoaches, sport- en beweegaanbieders, zorg/welzijn (fysio, huisarts, Uniek Sporten) en onderwijs deel aan de werkgroepen.

2.2 SPORTEN EN BEWEGEN VOOR IEDEREEN

Sporten en bewegen is in de gemeente Drimmelen een populaire vrijetijdsbesteding. Helaas is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Zeker voor kwetsbare doelgroepen zoals senioren, mensen met een beperking of mensen met een gezondheidsachterstand. We maken sporten en bewegen toegankelijk voor iedereen en stimuleren positieve gezondheid. Bewegen zorgt ervoor dat mensen minder afhankelijk worden van zorg, bevordert de zelfredzaamheid en het zelfstandig en veilig ouder worden. Daarom maken we mensen bewust van de preventieve werking van bewegen en een gezonde leefstijl.

Voor sporten en bewegen voor iedereen hebben we de volgende speerpunten:

- Prioritaire doelgroepen voor sportstimulering zijn jeugd (t/m 12 jaar), jongeren (12 t/m 18 jaar), ouderen (65+) en kwetsbare doelgroepen
- Het stimuleren van een gezonde leefstijl onder de inwoners van Drimmelen heeft prioriteit.

Onderstaand is beschreven wat we willen bereiken op het thema sporten en bewegen voor iedereen en hoe we dat gaan bereiken.

Wat willen we bereiken?	Uitgangspunt/subdoel	Uitgangspunt/subdoel
Meer inwoners voldoen aan de beweegrichtlijn	Volgens de beweegrichtlijnen moeten volwassenen en ouderen 2,5 uur per week matig intensief bewegen en 2 keer per week spier- en botversterkende activiteiten doen. In 2016 voldeed 47% aan de beweegrichtlijn (t.o.v. landelijk 51,7%). We streven naar 52% in 2030. Het aantal wekelijkse sporters was in 2016 52% (t.o.v. landelijk 51,3%). We streven naar 56% in 2030.	We stimuleren een gezonde leefstijl. Door te stimuleren dat er een breed aanbod beschikbaar en vindbaar is (bijvoorbeeld via een digitaal platform) in elke kern dragen we hieraan bij. Daarbij zorgen we voor bewustwording van de beweegrichtlijnen bij de inwoners. Dit doen we in samenwerking met sport, onderwijs, zorg en welzijn.
Sport- en beweegaanbod is voor (kwetsbare) inwoners bereikbaar en toegankelijk	Bereikbaarheid en toegankelijkheid mogen geen belemmering vormen voor inwoners om deel te nemen aan sport- en beweegaanbod.	De buurtsportcoaches zetten zich in om sport en bewegen voor (kwetsbare) inwoners toegankelijk te maken. Zo worden er activiteiten zoals de Wandelchallenge, maatjesprojecten, fitheidstesten en Max Vitaal uitgevoerd. Er is extra hierbij aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals senioren en statushouders.
		We stimuleren inwoners die een financiële drempel ervaren om te sporten door de inzet van regelingen voor minima (bijvoorbeeld Stichting Leergeld) en de buurtsportcoaches. Daarnaast is er aandacht voor vervoer voor mensen met een beperking.

Kinderen bewegen meer en beter	Volgens de beweegrichtlijnen moet jeugd (4-18 jaar) minimaal 1 uur per dag matig intensief bewegen, dus 7 uur per week. 58% van de kinderen (4-12 jaar) en 19% van de jongeren (2e en 4e klas middelbare school) voldoen hieraan. Het doel is dat in 2030 65% van de kinderen en 25% van de jongeren aan de beweegrichtlijnen voldoen.	We gaan bewegen bij de jeugd stimuleren. Dit doen we door het sport- en beweegplezier bij de jeugd te verbeteren. Dit doen we onder andere door de inzet van buurtsportcoaches op het basisonderwijs (o.a. Kids Sport, Sjors Sportief, Streetleague en natte gymlessen) en door het stimuleren van een breed aanbod. Daarnaast streven we naar de realisatie van een sport- en beweegplan per school/kindpartner. Ook richten we een pool met lokale topsporters en talenten op die de jongeren met workshops en het delen van hun ervaringen jongeren inspireren om te sporten en bewegen.
	In 2017 hield 66% van de basisscholen in Nederland de motorische vaardigheden bij d.m.v. een leerlingvolgsysteem voor bewegingsonderwijs. Dit cijfer is op lokaal niveau niet bekend, maar willen we in beeld brengen en het landelijke percentage willen we nastreven.	In beeld brengen of/hoe de motorische vaardigheden gemonitord worden in het onderwijs en zo nodig het gebruik van een leerlingvolgsysteem bevorderen.
	Kinderen en ouders zijn zich bewust van een gezonde en actieve leefstijl.	Effectieve activiteiten en programma's inzetten voor een actieve en gezonde leefstijl, bijvoorbeeld het stimuleren van de programma's Gezonde school, Gezonde kinderopvang en Gezonde sportkantine en het inzetten van de interventies van Jongeren op Gezonde Gewicht (JOGG).
	Jong geleerd, is oud gedaan: vanaf 0 jaar moet er aandacht zijn voor beweging. Op landelijk niveau wordt er gewerkt aan een advies over beweegrichtlijnen voor de leeftijd 0-4 jaar. Hier zullen we op anticiperen. We streven ernaar dat alle kinderen van 4-12 jaar (naast het bewegingsonderwijs), deelnemen aan minimaal 1 georganiseerde beweegactiviteit.	Het aanbod vanaf 0 jaar wordt in beeld gebracht en gepromoot. Door middel van samenwerking wordt in elke kern gewerkt aan een laagdrempelig beweegaanbod voor de 4-12 jarigen.

Sport en bewegen wordt meer en beter als middel ingezet om andere doelen te bereiken	10% van de jongeren, 51% van de volwassen en 64% van de ouderen heeft overgewicht. Een gezonde leefstijl draagt bij om deze percentages te verminderen.	Een gezonde leefstijl kan bereikt worden door het stimuleren van sport en bewegen, maar ook door gezonde voeding en het vergroten van kennis van schadelijke effecten op de gezondheid. Daarom organiseren we voorlichting over een gezonde leefstijl. Dit heeft een relatie met het gezondheidsbeleid en Kerngezond Drimmelen. We verwachten vanwege de coronacrisis extra in te moeten zetten op inwoners die in deze periode minder aan sporten en bewegen deden.
De “uitval” van jongeren bij sportverenigingen/ sportaanbod verminderd	Minder uitval van jeugd 12-18 jaar. Het aanbod moet aansluiten bij de vraag: tot 13 jaar is er vooral behoefte aan georganiseerd aanbod, daarna zijn ongeorganiseerde mogelijkheden ook van belang.	Door de vraag beter in beeld te brengen, dit met aanbieders te delen en te helpen bij aansluiting met het aanbod. Daarnaast gaan we met jongeren in gesprek om in beeld te brengen waarom ze stoppen met sporten.
	Sport en bewegen draagt bij aan een positieve gezondheid. De realisatie van een lokaal preventieakkoord versterkt de relatie tussen sport en gezondheid.	In samenwerking met partners werken we aan een preventieakkoord. Daarbij wordt de link gelegd tussen sport en bewegen en gezondheid. Hierbij is ook een link met het gezondheidsbeleid en Kerngezond Drimmelen.

2.3 VITALE SPORT- EN BEWEEGAANBIEDERS

De verenigingen komen steeds meer onder druk te staan. Het is een uitdaging voor verenigingen om leden te behouden, voldoende vrijwilligers te vinden en genoeg inkomsten te verwerven en er wordt steeds meer van ze gevraagd. Maar juist de verenigingen dragen bij aan de sociale cohesie binnen de gemeenschap. Daarom streven we naar sport- en beweegaanbieders die vitaal en toekomstbestendig zijn met voldoende vrijwilligers. Ze hebben de krachten gebundeld en maken gebruik van elkaars kwaliteiten. Ze krijgen vrijheid om zich te kunnen ontwikkelen en worden ondersteund via passende verenigingsondersteuning die we in principe invullen met de huidige capaciteit van ambtenaar + buurtsportcoach (bsc).

Voor vitale sport- en beweegaanbieders hebben het volgende speerpunt:

- Sport- en beweegaanbieders hebben en nemen de verantwoordelijkheid om op de toekomst gericht beweegaanbod te realiseren. De gemeente heeft hierin de rol als facilitator.

Onderstaand is beschreven wat we willen bereiken op het thema vitale sport- en beweegaanbieders en hoe we dat gaan bereiken.

Wat willen we bereiken?	Uitgangspunt/subdoel	Uitgangspunt/subdoel
Sport- en beweegaanbieders zijn vitaal en toekomstbestendig met voldoende vrijwilligers	Vitale verenigingen zijn organisatiekrachtig (qua beleid, leden, kader, accommodatie en financiën) en vervullen een maatschappelijke rol (qua activiteit en intentie). Op landelijk niveau (2018-2019) wordt 21% van de sportverenigingen gezien als kwetsbaar. Dit zijn vaker kleine verenigingen (<100 leden) zonder eigen accommodatie. Van de sportverenigingen zijn er 36% voldoende in staat om een bredere maatschappelijke functie te vervullen. Grotere verenigingen met een eigen accommodatie zijn meer maatschappelijk georiënteerd. We streven ernaar dat alle verenigingen aandacht hebben voor vitaliteit van de club.	De gemeente Drimmelen is betrokken, denkt mee en is gesprekspartner voor sportverenigingen. We zetten buurtsportcoaches als verenigingsondersteuner in om dit doel te bereiken. De inzet van de verenigingsondersteuner/bsc stemmen we af met de betrokkenen van het Sportakkoord. De verenigingsondersteuner/ bsc onderhoudt het contact met (sport) verenigingen en geeft informatie, advies en ondersteuning met als doel de verenigingen te versterken en te professionaliseren. Zo helpt de verenigingsondersteuner/ bsc bijvoorbeeld bij informatie over regels omtrent corona, helpt het verenigingen bij individuele vraagstukken en organiseert het themabijeenkomsten bij vereniging overstijgende vraagstukken (bijvoorbeeld gezonde sportkantine of vrijwilligersbeleid). Zo zorgt de inzet van de verenigingsondersteuner/ bsc voor vitale en toekomstbestendige sport- en beweegaanbieders. Zie bijlage 1 voor een uitwerking van mogelijke taken en verantwoordelijkheden van de verenigingsondersteuner. Ook het Vrijwilligers Informatiepunt (VIP) helpt bij het vinden en binden van vrijwilligers voor verenigingen.

	Drimmelen kent een rijk verenigingsleven. Er zijn ongeveer 75 verenigingen actief. In 2018 was 27% van de inwoners aangesloten bij een sportvereniging (landelijk 25%). De verenigingen zijn dus belangrijke aanbieders van sport en bewegen en van belang voor de leefbaarheid in de kernen. We streven er dan ook naar om het verenigingslidmaatschap op gelijk niveau te houden.	Door de inzet van Sjors Sportief en Max Vitaal wordt het aanbod van de verenigingen gepromoot. Zo hebben de inwoners de mogelijkheid om laagdrempelig kennis te maken met het sportaanbod van de verenigingen. Ook brengen we de voordelen van het deelnemen aan het verenigingsleven onder de aandacht door een serie over verenigingen in Drimmelen te laten maken door Omroep Drimmelen. Dit is een onderdeel van het sportakkoord.
	Het is een uitdaging voor verenigingen om leden te behouden, voldoende vrijwilligers te vinden en genoeg inkomsten te verwerven. Daarnaast wordt er steeds meer gevraagd van sport- en beweegaanbieders (vernieuwen, samenwerken, veilig sportklimaat, gezonde sportkantine, maatschappelijk ondernemen etc.). Ondersteuning t.b.v. versterking van verenigingen is daarom van belang.	De mogelijke inzet van de verenigingsondersteuner/bsc helpt om de uitdagingen van de verenigingen aan te gaan. Daarnaast voeren we een verenigingsmonitor uit om inzichtelijk te maken op welke gebieden de verenigingen ondersteuning nodig hebben. Op basis van de verenigingsmonitor wordt inzichtelijk waar de wensen en behoeften van de verenigingen liggen. Via de app van To the Maxx is er ook een vorm van ondersteuning voor de administratie van verenigingen. Waar mogelijk stimuleren en faciliteren we dergelijke initiatieven.
Sport- en beweegaanbieders ontwikkelen desgewenst nieuwe vormen van aanbod en richten zich op kwetsbare doelgroepen	De bevolkingssamenstelling verandert waardoor een kritische blik richting passend aanbod voor verschillende doelgroepen van belang is. Verenigingsdeelname staat onder druk door de toename van individueel sporten. Verwachtingen t.a.v. kwaliteit, variatie en flexibiliteit veranderen. De toenemende druk op vrijwilligers en besturen kan ertoe leiden dat er andere organisatievormen gaan ontstaan (meer samenwerking en verbinding of professionalisering). Samenwerking is nodig om hier invulling aan te kunnen geven.	Door het aanbod (kwalitatief en kwantitatief) aantrekkelijk en laagdrempelig te houden/uit te breiden. Doordat sport- en beweegaanbieders de vrijheid nemen om zich te kunnen ontwikkelen en daarbij meer focussen op functies en activiteiten. Door samenwerking vanuit onderop te stimuleren waarbij soms het gezamenlijke belang voorop gesteld wordt. Door sport te professionaliseren.
Er is een veilig en gezond sportklimaat bij alle sport- en beweegaanbieders	We streven naar een positieve sportcultuur bij alle sport- en beweegaanbieders. Je veilig voelen, persoonlijke aandacht voor welbevinden en het beperken van negatieve gedragingen zijn hierbij van belang (stimuleren pedagogisch klimaat bij de sportvereniging)	Door kennis te delen over de verschillende onderwerpen die horen bij een positief sportklimaat, een netwerk van contactpersonen te realiseren en daar waar nodig ondersteuning te bieden ter bevordering van dit thema

2.4 SAMENWERKING TUSSEN VERSCHILLENDE DOMEINEN

Door goede samenwerking tussen verschillende domeinen kan iedereen zijn of haar bijdrage leveren aan de uitvoering van de doelen die staan omschreven in het sport- en beweegbeleid en het sportakkoord. De domeinen kunnen elkaar aanvullen en versterken. Er is namelijk altijd een match te maken tussen de wensen en behoeften van (inactieve) inwoners en sport- en beweegaanbieders.

Voor samenwerking tussen verschillende domeinen hebben we het volgende speerpunt:

- De gemeente Drimmelen stimuleert samenwerking tussen organisaties die samen het verschil kunnen maken op het gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl.

Onderstaand is beschreven wat we willen bereiken op het thema samenwerking tussen verschillende domeinen en hoe we dat gaan bereiken.

Wat willen we bereiken?	Uitgangspunt/subdoel	Uitgangspunt/subdoel
Verbinding tussen onderwijs, sport, zorg- en welzijnspartners	Verbeteren van samenwerking en afstemming tussen onderwijs, zorg- en welzijnsprofessionals en de sport- en beweegaanbieders, zodat ze naar elkaar door kunnen verwijzen en/of gezamenlijk aanbod kunnen verzorgen.	Samen met de partners van het sportakkoord wordt er voor gezorgd dat er overzichtelijke informatie beschikbaar is van het sport- en beweegaanbod (bijvoorbeeld via wijzijndrimmelen.nl). Daarnaast worden er netwerkbijeenkomsten en thema avonden georganiseerd om verbinding tussen verschillende domeinen te leggen. Zo creëren we een netwerk waarin sport en bewegen wordt versterkt. Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande structuren.
	Gezamenlijke inzet om de ambities uit het sportakkoord te realiseren.	Er wordt een klankbordgroep en werkgroepen opgericht om de uitvoering van het sportakkoord te monitoren en aan te jagen. De gemeente en buurtsportcoaches hebben hierbij een faciliterende rol.
Er is een doorgaande lijn in aandacht voor gezondheid, sport en bewegen van peuterspeelzaal, basisonderwijs tot en met middelbare school	Een doorgaande lijn geeft duidelijkheid en continuïteit voor alle betrokkenen. Het realiseren van een sport- en beweegplan per school/kindpartner vormt hierbij de basis	De scholen/kinderpartners stimuleren en helpen om zo'n plan te maken. Vervolgens plannen/ervaringen delen binnen het netwerk van het sportakkoord en het onderwijs.

2.5 DUURZAME SPORTINFRASTRUCTUUR

Een duurzame sportinfrastructuur is van belang om inwoners de mogelijkheid te geven om te kunnen sporten en bewegen. Voor duurzame sportinfrastructuur hanteren we de volgende speerpunten:

- De uitgangspunten van de kadernota maatschappelijke accommodaties gemeente Drimmelen 2019-2026 is leidend;
- De gemeente Drimmelen stimuleert sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Onderstaand is beschreven wat we doen om toegankelijke accommodaties te realiseren en om sport en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren.

Toegankelijke accommodaties

Voor toegankelijke accommodaties sluit dit sport- en beweegbeleid aan op de kadernota maatschappelijke accommodaties 2019-2026. Daarbij gaan we uit van de volgende doelen:

- Maatschappelijke accommodaties zijn in alle dorpskernen aanwezig;
- Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties houden we deze accommodaties in stand;
- Per dorpskern willen we één maatschappelijke accommodatie op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.

We hanteren verschillende kaders voor gemeentelijke en niet-gemeentelijke accommodaties. Zie onderstaand een overzicht van deze kaders.

Om deze kaders te realiseren voeren we de volgende acties uit:

- Verenigingen met een niet-gemeentelijke accommodatie ontvangen een instandhoudingsbijdrage
- Op basis van energiescans worden voor de accommodaties plannen ontwikkeld om de duurzaamheid te verbeteren
- Om de toegankelijkheid van accommodaties te verbeteren streven we naar rookvrije accommodaties. Ook stimuleren we gezonde sportkantines.

Sport en bewegen in de openbare ruimte

Voor sport en bewegen in de openbare ruimte hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Inwoners moeten zoveel mogelijk in hun directe omgeving gebruik kunnen maken van sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte.
- Bij de (her)ontwikkeling van locaties zijn de mogelijkheden voor sporten en bewegen een belangrijk aandachtspunt. Hierbij werken gemeentelijke afdelingen samen.
- Bij de (her)inrichting van openbare ruimte creëren we mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik, waaronder sporten en bewegen, met aandacht voor kwaliteit, duurzaamheid en toegankelijkheid. We vragen sport- en beweegaanbieders en sporters om mee te

denken over de (her)inrichting van de openbare ruimte. We brengen geschikte beweeg- en sportlocaties in de openbare ruimte onder de aandacht van bewoners. Bij de ontwikkeling van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met nieuwe en opkomende vormen van sport en bewegen (Urban Sports en free run).

Duurzame accommodaties

We streven naar duurzame sportaccommodaties. Voor de gemeentelijke accommodaties is het doel om in 2040 energieneutraal te zijn.

We voerden energiescans uit bij de niet-gemeentelijke sportaccommodaties. We gaan onderzoeken of we de investering voor de aanschaf van LED-verlichting bij de buitensportverenigingen kunnen (mede)financieren. De gedachtegang hierbij is dat er 35% financiering komt vanuit de vereniging, 30% vanuit de subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA) en 35% vanuit de gemeente. Vanwege het energievoordeel dat de verenigingen door deze investering krijgen, verwachten wij dat de verenigingen deze bijdrage kunnen leveren.

3. Opstelling

'Accenten en de rol van de gemeente'

3.1 ROL VAN DE GEMEENTE

De gemeente Drimmelen wil in samenwerking met de buurtsportcoaches en andere partners de doelen uit dit sport- en beweegbeleid bereiken. Samen voeren we de regie, waarbij de gemeente een rol heeft ten aanzien van:

- Kennis van het werkveld, ervaringen delen en afspraken maken tussen partijen (zorgsector, welzijn, onderwijs, andere gemeenten etc.)
- Informatie en communicatie. Duidelijk en vindbaar voor iedereen;
- Faciliteren van bewegingsonderwijs (wettelijke verplichting);
- Maatschappelijk sportaanbieders huisvesting bieden t.b.v. sportaanbod voor onze inwoners. Daarbij worden de uitgangspunten uit paragraaf 2.4 gehanteerd;
- Inrichting van de openbare ruimte;
- Personele inzet van ambtenaren en buurtsportcoaches;
- Inzet van materialen en financiële middelen (subsidie, minimaregelingen);
- Realiseren lokaal preventieakkoord;
- Onderzoek en monitoring.

Rollen en taken kunnen ook gedelegeerd worden aan bijvoorbeeld de buurtsportcoaches. In de kadernota accommodaties wordt bijvoorbeeld ook beschreven dat de rollen van gemeente en van maatschappelijke organisaties veranderen: de gemeente trekt zich meer terug naar een faciliterende rol en maakt inwoners meer verantwoordelijk voor beheer en exploitatie.

Samenwerking op bestuurlijk niveau

Uit de benoemde speerpunten blijkt dat sport en bewegen raakvlak heeft met veel gemeentelijke aandachtsvelden/portefeuilles zoals: zorg, welzijn, onderwijs, leefbaarheid, maatschappelijk vastgoed, duurzaamheid, ruimtelijke ordening, openbare ruimte en natuurlijk financiën en communicatie. Dus een brede bestuurlijke betrokkenheid is noodzakelijk.

De gemeente heeft een regierol ten aanzien van de verbinding tussen deze aandachtsvelden op bestuurlijk niveau. De vele betrokken organisaties zijn werkzaam in de kernen en daarmee in de haarvaten van de samenleving. Verbinden in de praktijk is afhankelijk van leiderschap, passie en betrokkenheid bij de praktijk. De samenleving moet zichzelf verantwoordelijk voelen en hier kan de gemeente een rol in spelen door open te zijn, mee te denken en mede mogelijk te maken. Met enthousiasme en het delen van successen kan veel bereikt worden!

Een paar voorbeelden waarbij de samenhang tussen sport/bewegen en andere beleidsvelden blijkt:

- De gemeente draagt samen met organisaties die betrokken zijn bij de jeugd, middels sport bij aan het versterken van kwetsbare jeugd (overgewicht, jeugdzorg etc.).
- De gemeente gaat samen met de onderwijsinstellingen voor een goede huisvesting inclusief sportvoorziening die past bij de onderwijsdoelstellingen en bij hetgeen de samenleving vraagt.
- De gemeente gaat samen met de Surplus (waar ook de buurtsportcoaches werkzaam zijn zijn) voor het behalen van de beleidsdoelen ten aanzien van sport.
- De gemeente heeft aandacht voor initiatieven op het gebied van sport en bewegen in relatie tot de omgevingsvisie.

Deze integrale manier van werken en de combinatie met steeds meer inwonersinitiatief is in ontwikkeling en zal de komende periode verder uitgebouwd worden.

3.2 EXTRA AANDACHTSPUNTEN SPORTAKKOORD VANUIT GEMEENTE

In het sport- en beweeglandschap is de gemeente één van de partijen. Dit bleek ook uit het proces bij de totstandkoming van het sportakkoord Drimmelen. De rol van de gemeente kan divers zijn. Soms als aanvoerder, soms als een van de spelers en soms aan de zijlijn. Uit het sportakkoord bleek dat het sportveld in beweging is. Inwoners en verenigingen nemen initiatief en verantwoordelijkheid op zich.

Voor de uitvoering van het sportakkoord richten we een klankbordgroep op. De gemeente faciliteert dit. De klankbordgroep bestaat bij voorkeur uit partners zoals sport- en beweegaanbieders, welzijn, zorg en onderwijs. Vanuit deze klankbordgroep kan ook het sport- en beweegbeleid jaarlijks geëvalueerd worden.

Vanuit het Rijk ontvangen we in 2021 en 2022 een uitvoeringsbudget (€ 20.000,- per jaar) voor het lokaal sportakkoord. Binnen deze periode wordt bekeken hoe ver de uitvoering van het sportakkoord is en hoe het vervolg na 2022 er uit moet zien.

Vanuit gemeentelijk oogpunt krijgen de volgende acties uit het sportakkoord prioriteit:

- Sport en bewegen als middel inzetten om de doelstellingen van het sociale beleid te behalen (relatie met zorgkant). Dus in algemene zin sport als middel voor het welzijn van de inwoners en specifiek: voor de jeugd en volwassenen ook om zich fysiek en sociaal te ontwikkelen en betrokken te zijn, voor ouderen om vitaal te blijven en eenzaamheid te beperken, voor nieuwkomers om kennis te maken en voor werkzoekenden als mogelijke opstap naar werk.
- Mogelijkheden voor hulp en ondersteuning organiseren en bekend maken (bijv. voor minima, statushouders, inwoners met een beperking).
- Ondersteunen en bevorderen van de vitaliteit van sport- en beweegaanbieders.
- Faciliteren van verbinding tussen verschillende domeinen, bijvoorbeeld door het organiseren van een sportmarkt en sport- en beweegcafés. Hierbij staat kennis delen en verbinden centraal.
- Onderzoeken van de mogelijkheden voor sporten in de openbare ruimte (urban sports).

4. Spelregels

'Organisatie, financiën en communicatie'

4.1 ORGANISATIE

Voor de uitvoering van het sport- en beweegbeleid worden buurtsportcoaches ingezet (huidige inzet is 50 uur per week). Mogelijk wordt de inzet uitgebreid door de toevoeging van een verenigingsondersteuner. In verband met de coronacrisis zijn het aantal uren van de buurtsportcoaches tijdelijk met 10 uur uitgebreid.

De ambtelijke organisatie is verantwoordelijk voor het faciliteren van de randvoorwaarden om te sporten en bewegen. Daarbij wordt zo veel mogelijk samengewerkt met partijen in het veld, zoals sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, kinderopvang en de GGD.

We formeren een klankbordgroep om beleid en uitvoering mee te bespreken. Met de klankbordgroep wordt de uitvoering van het sport- en beweegbeleid en het lokaal sportakkoord geëvalueerd en gemonitord. Door minimaal één keer per jaar een klankbordgroep te organiseren is het voor stakeholders laagdrempelig om input te geven op het sport- en beweegbeleid en het lokaal sportakkoord. Samen bepalen we of er bijsturing in de uitvoering van acties nodig is of dat er andere prioriteiten gesteld moeten worden.

4.2 FINANCIËN

Het overzicht op de volgende pagina geeft weer welke financiële middelen nodig zijn om de doelen te realiseren. In het overzicht wordt onderscheid gemaakt tussen de echte sportgelden en de inzet van andere beleidsvelden tbv sport. Beide stromen liggen vast in de begroting. Er is geen aanvullend budget nodig om de doelen uit dit sport- en beweegbeleid te realiseren. Daar waar blijkt dat er extra budget nodig is wordt er draagvlak gezocht bij de raad.

Voor de financiën hanteren we naast het financiële overzicht de volgende uitgangspunten:

- De subsidieregeling voor sportverenigingen van € 27,38 per jeugdlid blijft gehandhaafd en wordt jaarlijks geïndexeerd. Eventuele herijking van het bedrag is eind 2022 (na corona) mogelijk via de ASV. Er komt geen expliciete subsidieregeling voor ouderen;
- Voor mensen met een laag inkomen zetten we de minimaregelingen van de Beleidsnota Minima in (Stichting Leergeld en Sporten voor minima)
- De uitvoeringsmiddelen van het sportakkoord worden ingezet voor initiatieven die een extra maatschappelijke waarde hebben

	2021	2022	2023	2024
Omschrijving				
Sportbeleid en activering	€189.732	€189.866	€189.881	€189.852
Binnensportaccommodaties *	€200.458	€188.258	€188.258	€183.546
Buitensportaccommodaties *	€136.067	€135.531	€128.097	€131.666
Zwembaden incl. onderhoud	€466.958	€466.958	€466.958	€466.958
Onderhoud binnensport	€87.445	€87.445	€87.445	€87.445
Onderhoud buitensport	€202.942	€275.904	€193.909	€170.788
Programma 4, thema Sport en bewegen	**€1.283.602**	**€1.343.962**	**€1.254.549**	**€1.230.256**
Buurtsportcoaches **	€87.224	€87.224	€87.224	€87.224
Gezonde leefstijl jongeren	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000
Beweegprogramma overgewicht	€14.000	€14.000	€14.000	€14.000
Stichting Leergeld	€12.500	€12.500	€12.500	€12.500
Sporten voor minima	€18.000	€18.000	€18.000	€18.000
Lokaal sportakkoord	€20.000	€20.000	€0	€0
Totaal	**€1.445.326**	**€1.505.686**	**€1.396.273**	**€1.371.980**

* Incl. afschrijving kredieten
** Excl. indexering

Voor de mogelijke inzet van een verenigingsondersteuner en de talentenpool worden de middelen benut van het Sportakkoord Drimmelen. De rol en invulling die de verenigingsondersteuner krijgt stemmen we af met de betrokkenen bij het Sportakkoord Drimmelen. De middelen van het sportakkoord zijn te besteden tot en met 2022. We voeren een evaluatie uit om te bepalen of voortzetting van de verenigingsondersteuner noodzakelijk is.

4.3 COMMUNICATIE, EVALUATIE EN MONITORING

Samen met de betrokken partners wordt er regelmatig gecommuniceerd over de voortgang en de resultaten van dit sport- en beweegbeleid en het lokaal sportakkoord. De communicatie vindt plaats via de gemeentelijke kanalen, lokale media en wijzijndrimmelen.nl. Daarnaast worden er jaarlijks sportcafés of een sportmarkt georganiseerd, waarbij alle betrokkenen op de hoogte worden gehouden van de voortgang. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.

Het gemeentebestuur, zowel college als gemeenteraad, wordt jaarlijks over de voortgang geïnformeerd. Het is de intentie dit te combineren met een werkbezoek in de praktijk.

De uitvoering van het lokale sportakkoord, loopt door in 2021 en 2022. Daarna zal er duidelijkheid komen over het vervolg van dit initiatief vanuit de inwoners: Wordt het lokale sportakkoord vernieuwd en wordt er vervolg gegeven aan het uitvoeringsbudget vanuit het Rijk etc.? Dat is ook het moment om een tussenevaluatie van het gemeentelijk sportbeleid uit te voeren.

In deze nota zijn verschillende doelstellingen benoemd. De monitoring van deze doelstellingen vindt plaats via de gezondheidsonderzoeken van de GGD, waarbij jaarlijks een andere doelgroep wordt bevraagd (kinderen, jongeren, volwassenen en senioren). Aanvullend organiseert de gemeente Drimmelen een verenigingsmonitor, zodat ook de staat van de verenigingen in beeld wordt gebracht. Bij de start van de uitvoering wordt een 0-meting uitgevoerd. Na vier jaar volgt een nieuwe verenigingsmonitor om inzichtelijk te maken of de verenigingen vitaler zijn geworden en of we op nieuwe speerpunten in moeten zetten.

Bijlage 1

Mogelijke taakbeschrijving verenigingsondersteuning*

De verenigingen in de gemeente Drimmelen zijn belangrijk voor de ontmoeting. Ze zorgen voor leefbaarheid, participatie en ontwikkeling binnen de gemeente. We zien dat verenigingen onder druk staan en dat mensen zich minder vanzelfsprekend verenigen. Het is een uitdaging voor iedere vereniging leden te behouden, voldoende vrijwilligers te vinden en genoeg inkomsten te verwerven om de vereniging te laten bestaan. De verenigingen kennen dus veel uitdagingen, die ook kansen bieden. Vandaar het belang om verenigingen te versterken.

Doelen en speerpunten

- Verhogen en behouden van het aantal leden bij verenigingen
- Werven en behouden van vrijwilligers bij verenigingen
- De ouderbetrokkenheid binnen verenigingen vergroten
- Informatie en kennisdeling tussen verenigingen door middel van het organiseren van verenigingscafés
- Verhogen van het aantal samenwerkingsverbanden tussen verenigingen onderling en met het onderwijs, zorg, welzijnswerk en het bedrijfsleven
- Gezonde en vitale verenigingen in de toekomst
- Stimuleren en bevorderen inzet sport als middel bij verenigingen om leefbaarheidsvraagstukken te agenderen. Denk aan overgewicht, gezonde leefstijl, bestrijden eenzaamheid, etc.

Taken en werkzaamheden

De verenigingsondersteuner onderhoudt het contact met (sport)verenigingen en geeft informatie, advies en ondersteuning met als doel de verenigingen te versterken en te professionaliseren. De verenigingsondersteuner stimuleert de samenwerking tussen de verenigingen en begeleidt hen bij kennisuitwisseling. De verenigingsondersteuner is een verbinder, spin in het web en houdt actuele ontwikkelingen scherp in de gaten en anticipeert daarop. Maatwerk staat hierbij centraal.

De taken en werkzaamheden die binnen de functie van verenigingsondersteuner passen, worden mede bepaald op basis van het sportakkoord (en cultuurbeleid). De verenigingsondersteuner zou verantwoordelijk kunnen zijn voor de volgende taken en werkzaamheden:

- Aanspreekpunt voor hulp- en ondersteuningsvragen
- Netwerk en relatie opbouwen met verenigingen
- Verbinding leggen tussen verenigingen en andere maatschappelijke organisaties (onderwijs, zorg, etc.)
- Organiseren van verenigingscafés met relevante thema's, zoals samenwerking, communicatie, vrijwilligers, duurzaamheid, etc.
- Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers/kader, bijv. door scholingen/cursussen, bijv. op het gebied van pedagogische ondersteuning
- Gerichte ondersteuning aan verenigingen bijvoorbeeld ondersteuning in nieuwe subsidiemogelijkheden, rookvrij sportpark, gezonde sportkantine, nieuw aanbod creëren, etc.
- Verenigingen stimuleren en ondersteunen in het ontwikkelen van passend aanbod, bijvoorbeeld aanbod voor senioren, mensen met een beperking, jonge jeugd, ouders, etc.
- Samenwerking stimuleren op het gebied van aanbod, activiteit en evenementen, accommodaties en inkoop.
- Initiëren en stimuleren van relevante thema's, zoals de gezonde sportkantine, rookvrij sportpark, etc.

* Verenigingsondersteuning kan worden ingezet via de sportambtenaar, door de buurtsportcoaches van Surplus of eventueel door een externe partij.